

mationis quam simoniacus in actu demonstrat, dicitur simonia esse gravior quam Macedonii heresis, qui posuit Spiritum Sanctum esse Patris, & Filii servum. Simoniaci autem ostendunt in suo actu se aestimare quod sit servus hominis, si ab homine potest emi, & vendi. Vel dicendum, quod dicitur gravius peccatum propter pravitatem ad ipsum ex cupiditate humana, & propter nocuitatem majus, quia totum ordinem Ecclesie pervertit.

SOLUTIO III.

Ad tertiam questionem dicendum, quod efficacia sacramentorum non est ex humano merito, & ideo propter hominis peccatum non impeditur sacramentum: unde peccatum simoniae nec sacramentum suscipiendum impedit, nec susceptum tollit. Potest tamen impedire ultimam rem sacramenti, si sit peccatum ex parte recipientis. Sed tamen per simoniam aliquis ab executione ordinis, aut officii suspenditur. Sed in hoc distinguendum est. Quia si dicatur simoniacus ex hoc quod recipit ordinem per simoniam, non recipit executionem, & est ipso jure suspensus & quoad se, & quoad alios: & puniatur ulterius per depositionem, quando constitit de crimine iudici. Si autem dicatur simoniacus, quia contulit ordinem simoniace, vel quia dedit, vel recepit simoniace beneficium, vel quia mediator fuit simoniae; si sit occultum, suspensus est ipso jure quoad se; si autem manifestum est, suspensus est quoad se, & quoad alios. Et iterum ille qui recipit beneficium per simoniam, tenetur ad restitutionem omnium fructuum perceptorum, & beneficio renuntiare.

Ad primum ergo dicendum, quod propter homicidium non fit aliquis defectus in ipsa ordinatione sed in ordinato tantum; & ideo sufficit quod ordinatus sit immunis ab homicidio: sed per simoniam fit defectus in ipsa ordinatione; & ideo etiam si ipse sit immunis, tamen est suspensus, quando ad notitiam eius devenerit.

Ad secundum dicendum, quod quando est manifestum crimen simoniae, tunc amittit executionem, & suspensus est quoad se, & quoad alios; sed quando est occultum, tunc est suspensus quoad se tantum: & ideo si sit manifestum, secundum quod in jure aliquid dicitur manifestum, tunc nullo modo aliquis debet obedire, nec ab eo ordinem suscipere. Si autem non sit manifestum, si non potest subterfugere, debet obedire, etiam si ipse sciat eum esse simoniacum qui ordines celebrat.

Ad tertium dicendum, quod ipse non intendit emere illud quod est per se spirituale, ut characterem; sed operationem ministri, quae est corporalis, & causa sacramentalis rei spiritualis.

ARTICULUS II.

Utrum sacramenta possint emi, & vendi sine simonia.

Ubi supra.

1. Ad secundum sic proceditur. Videtur quod sacramenta possint emi, & vendi sine simonia. Quia finis omnium sacramentorum est regnum caelorum, & remissio peccatorum. Sed regnum caelorum emittitur, ut Gregorius dicit, hom. v. in

(1) Sine baptismo. (2) Nicolai omittit quotidie, notatque ad marginem: scilicet Alexander III. Praeposito, & Capitulo Insulensi rescribens. (3) Forte speciale.

Evangel. Regnum caelorum tantum valet, quantum habes: & Dan. iv. 24. dicitur: Peccata tua elemosinis redime. Ergo multo fortius sacramenta emi possunt absque vitio simoniae.

2. Praeterea. Matrimonium sacramentum quoddam est. Sed matrimonium aliquando contrahitur interveniente pactioe de aliqua pecunia solvenda sine peccato. Ergo sacramenta licite possunt emi.

3. Praeterea. Baptismus est sacramentum primum. Sed in aliquo casu, scilicet quando sacerdos sine peccato puerum baptizare nollit, aliquis posset emere baptismum sine peccato simoniae, ne puer in aeternum periret (1) a baptismo decedens. Ergo sacramenta possunt emi sine peccato.

4. Praeterea. In Missa conficitur eucharistia, quae est sacramentum sacramentorum. Sed licet cantare Missam pro aliquo pretio, quia nemo debet suis stipendiis militare, ut dicitur I. Corinth. ix. Ergo &c.

5. Praeterea. Extra de praebend. cap. Significatum est, dicitur, quod quidam canonici sacerdoti etiam nam praebendam in Ecclesia dederunt, ut Missam de beata Virgine quotidie celebrarent, & Papa (2) quod die confirmat illam petitionem. Ergo idem quod prius.

6. Praeterea. Absolutio quoddam sacramentale est. Sed quidam accipiunt pecuniam, ut ab excommunicatione absolvant. Ergo &c.

7. Praeterea. Episcopalis potestas, quamvis non sit ordo, tamen quoddam sacramentale est. Sed licet in aliquo casu dare pecuniam, ut ad episcopatum perveniat, sicut cum quis malitiose impedit, ut ab impedimento cesset. Ergo sacramentalia licite vendi possunt.

QUESTIUNCULA II.

1. Uterius. Videtur quod etiam in emptione, vel venditione aliorum spiritualium non committatur simonia. Quia totum ecclesiasticum officium quoddam spirituale est. Sed quidam recipient certos redditus ad anniversarium celebrandum. Ergo spiritualia possunt sine simonia emi, & vendi.

2. Praeterea. Oratio est maxime spirituale. Sed aliquis potest dare pecuniam bonis viris, ut orent pro eo, secundum illud quod dicitur in Luc. xvi. 9. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis. Ergo &c.

3. Praeterea. I. Reg. ix. dicitur de Saul, & III. Reg. xiiii. de uxore Hieroboam, quod attulerunt pretium Sanctis Prophetis. Sed propheta est (3) spirituale donum Spiritus Sancti. Ergo idem quod prius.

4. Praeterea. Praedicatio est res spiritualis. Sed Paulus praedicabat pro temporalibus, ut fierent collectae pauperibus, ut patet I. Corinth. ult. Ergo &c.

5. Praeterea. Praedicatori licet accipere stipendia pro sua praedicatione, ut patet II. Corinth. ix. Sed Apostolus stipendia nominat ibi temporalia quae praedicatoribus debentur. Ergo licet temporalia pro spiritualibus accipere.

6. Praeterea. Correctio est quid spirituale, & visitatio. Sed praetati pro visitationibus accipiunt temporalia, quidam etiam pro pecunia occultant peccatum quod manifestare tenentur. Ergo &c.

7. Praeterea. Religionis status quoddam bonum spirituale est. Sed in quibusdam monasteriis, praecipue monialium, exigitur aliquid ab eis quae ibi recipi debent. Ergo licet spiritualia dare pro temporalibus.

8. Praeterea. Scientia est quoddam spirituale bonum.

num. Sed licet magistris artium accipere aliquid pro doctrina sua. Ergo &c.

9. Praeterea. Judicium spirituale bonum est, similiter patrocinium in causis, & testimonium ferendum. Sed pro omnibus his potest accipi pecunia, vel munus aliquod. Ergo &c.

QUESTIUNCULA III.

1. Uterius. Videtur quod etiam non committatur simonia in venditione eorum, & emptione quae sunt spiritualibus annexa. Nihil enim est magis spiritualibus annexum quam vasa sacra. Sed illa necessitate vendi possunt licite. Ergo &c.

2. Praeterea. Jus sepulturae spiritualibus annexum est. Sed Abraham emit ab Emor speluncam duplicem in sepulturam, cap. xxiiii. Ergo sine simonia emi potest quod est spiritualibus annexum.

3. Praeterea. Jus patronatus est quoddam spirituali annexum. Sed potest sine simonia vendi, quia transit cum universitate, ut Decretalis Alexandri III. Extra de jurepat. dicit, & in feudum concedi potest. Ergo annexum spiritualibus potest licite vendi.

4. Praeterea. Decimae sunt annexae spiritualibus. Sed licet emere eas; quia possunt in feudum laicis concedi, & ab eis redimi. Ergo possunt vendi, & emi annexa spiritualibus.

5. Praeterea. Jus primogeniturae spiritualibus annexum videtur: unde primogeniti ante legem sacerdotis officio fungebantur. Sed Jacob emit jus primogeniturae ab Esau, Gen. xxv. Ergo idem quod prius.

SOLUTIO I.

Respondeo dicendum ad primam questionem, quod cum sacramenta contineant, & causent gratiam, non possunt licite vendi, aut emi propter tria. Primo quia dispensator sacramenti non est dominus, sed minister; emptio autem debet fieri a domino rei. Secundo quia pretium emptiois ponitur quasi mensura adaequans illud quod emittitur: unde a mensurando numisma dicitur, secundum Philosophum in V. Ethic. cap. viiiii. vel ix. gratia autem non potest commensurari alicui corporali bono: unde injuriam gratiae facit qui sacramenta gratiae vendit, aut emit. Tertio quia gratia ex hoc nomine accipit quod gratis datur: unde contra rationem gratiae facit qui sacramenta gratiae quasi venalia tractat.

Ad primum ergo dicendum, quod locutiones illae sunt metaphoricæ, & per similitudinem de emptione loquentes, ipsum meritum emptionem vocantes: quod quidem emptio non est, quia Deo ex nostro merito nihil accrescit, nec meritum nostrum est aequivalens premio.

Ad secundum dicendum, quod matrimonium non solum est sacramentum, sed etiam naturae officium: & ideo ex illa parte qua est sacramentum, in dispensatione mistorum Ecclesiae consistens, non cadit sub emptione: unde secundum canones committit simoniam qui pro benedictione nubentium pecuniam exigit; sed ex illa parte qua est in officium naturae, nihil prohibet pro matrimonio pretium accipere, vel conditionem de re temporali accipiendam interponere, sicut nec in aliis officiis civilibus, & corporalibus.

Ad tertium dicendum, quod in casu illo debet aliquis emere aquam a sacerdote, & ipsemet puerum baptizare, quia in casu necessitatis licet baptizare etiam mulieri; nec debet aliquo modo pro ipso baptismo sacerdoti pecuniam dare: & similiter esse de

In IV. Sent. Tom. V.

adulto, nisi quando potest differri quousque ad superiorem recurratur, ut ab eo baptismum suscipiat, cui ex officio competit dare.

Ad quartum dicendum, quod facere pactioem de Missa celebranda est simoniacum semper. Si tamen non habet alios sumptus, & non tenetur ex officio Missam cantare, potest accipere denarios, sicut conducti sacerdotes faciunt; non quasi pretium Missae, sed quasi sustentamentum vitae.

Ad quintum dicendum, quod ibi non fuit aliqua pactio, sed illi praebendae annexum fuit illud officium cantandi Missam talem.

Ad sextum dicendum, quod pro absolutione non debet exigi pecunia; sed tamen ei qui absolvitur, potest imponi pecuniaria poena: unde licet aliquid exigere quasi peccati poenam: in quo tamen cavendum est ne talis exactio magis cupiditati quam correctioni adscribatur.

Ad septimum dicendum, quod ibi est distinguendum: quia si non est sibi acquisitum jus per electionem, nullo modo potest pecuniam dare adversario, ne desistat; si autem est ei acquisitum jus, potest aliquid dare, non ut pretium praelationis, sed ut redemptionem vexationis propriae.

SOLUTIO II.

Ad secundam questionem dicendum, quod actus aliquis potest spiritualis dici vel quantum ad suum principium quod competit alicui ex aliquo spirituali dono, vel officio; vel quantum ad sui finem, quando per actum ad aliquid spirituale pervenitur. In actibus ergo qui primo modo spirituales sunt, quia spirituale est ex parte agentis, nullo modo sine simonia potest aliquis locare actus suos; sed potest aliquid accipere in sustentationem vitae: in secundis autem actibus, quia spiritualitas non est ex parte agentis, potest etiam emere, vel vendere operas suas, sed non vendere hoc spirituale quod ex ejus actu acquiritur.

Ad primum ergo dicendum, quod anniversarium celebrare est spiritualis actus primo modo, & ideo nullo modo licet pacisci pro eo celebrando; si tamen cum devotione aliquid detur Ecclesiae, Ecclesia tenetur celebrare pro illis pro quibus rogatur.

Ad secundum dicendum, quod oratio est spiritualis primo, & secundo modo, quia ex spirituali devotione efficaciam habet, & aliquid spirituale debet in ea fieri: unde nullo modo debet sub pretio poni; nec illi qui dant pecuniam pauperibus, ut pro eis orent, orationem emunt, sed animos pauperum alliciunt ad orandum pro se, & eos sibi faciunt debitores.

Ad tertium dicendum, quod sicut dicit Hieronymus super Michæam, cap. iiii. talia munera exhibebantur Prophetis magis in sustentationem eorum, ut spiritualibus vacarent libere, quam ad emendum munera prophetiae: quia actus prophetiae spirituales sunt primo modo.

Ad quartum dicendum, quod praedicare pro pecunia potest intelligi dupliciter. Uno modo ut pecunia sit pretium praedicationis, & sic nullo modo licet; alio modo ut pecunia datio sit res quaedam praedicationis, & ita potest aliquis praedicare pro pecunia, sicut pro aliis operibus meritoriis, in quantum meretur dans, & sublevarur defectus recipientis: & sic Apostolus pro collectis faciendis praedicavit: non tamen in pecunia collatione ponendus est praedicationis finis.

Ad quintum dicendum, quod stipendia debentur praedicatoribus ad sustentationem victus, ne cogantur relinquere verbum Dei, & circa procuranda sibi ne-

cessaria occupari; non autem debentur eis quasi pretium praedicationis.

Ad sextum dicendum, quod correctio, sive visitatio est spiritalis actus primo modo, quia alicui ex spiritali officio competit: unde simoniam committit qui pecuniam accipit, ut peccatum quod tenetur revelare; aut punire, non revelet, nec puniat: nec etiam pro visitatione facienda accipienda est procuratio quasi pretium visitationis, sed quasi debita ex ordinatione Ecclesiae ad sustentationem: & similiter est de procuratore moderata quam accipere possunt Episcopi in consecratione Ecclesiarum secundum Ecclesiae determinationem.

Ad septimum dicendum, quod cum possessiones alienius loci religiosi non sufficiunt ad sustentandum plures, tunc potest exigi ab eo qui in loco illo vult Deo servire, non quasi pretium religionis, sed ut habeat monasterium unde ei possit providere: & ideo non committitur simonia. Si autem sine gravamine Ecclesiae potest recipi, simonia est aliquid pro reptione exigere.

Ad octavum dicendum, quod docere artes liberales est actus spiritalis secundo modo: & ideo licet magistris artium vendere labores suos, sed non scientiam, sive veritatem, quae spiritalis est: unde dicitur Prov. xxiii. 23. Noli vendere scientiam, & doctrinam, & gloriam.

Ad nonum dicendum, quod iudex ex officio suo tenetur iudicium reddere: similiter etiam quilibet tenetur ex hoc quod est iudicio subditus, ad verum testimonium reddendum. Sed advocatus non tenetur patrocinium suum causae praestare, nec iurisperitus dare consilium: & ideo, sicut dicit Augustinus ad Macedonium, epist. l. v. prope finem, non debet iudex vendere verum iudicium, aut testis verum testimonium, quia advocatus vendit iustum patrocinium, & iurisperitus verum consilium. Non enim advocatus vendens iustum patrocinium, iustitiam vendit, quae est spiritalis, sed actum suum: & similiter dicendum est de consilio iurisperiti. Sed iudex vendendo verum iudicium, simoniam committit, si sit spiritalis iudex: alias non committit simoniam, sed graviter peccat: & similiter dicendum est de teste.

SOLUTIO III.

Ad tertiam questionem dicendum, quod, sicut ex dictis patet, spirituale quod sub pretio poni non debet, est duplex, scilicet ipsa res sacra, ut sacramenta; & actus competens alicui ex officio sacro: & secundum hoc etiam est duplex spiritalis annexum: quoddam annexum est ipsis sacramentis, sicut vasa sacra, & huiusmodi; quaedam sunt annexa officiis sacris, sicut decima, & juspatronatus, secundum quod juspatronatus est potestas praesentandi clericum ad beneficium ecclesiasticum; & in utroque committitur simonia quantum ad id quod de spiritualitate habet.

Ad primum ergo dicendum, quod vasa sacra nullo modo ratione consecrationis vendenda sunt, ut scilicet pro consecratione eorum aliquid plus exigatur; tamen in necessitate Ecclesiae possunt vendi ex parte eius quod in eis est non spirituale, scilicet materia auri, & tunc si venduntur ecclesiasticae personae, possunt integra vendi; si autem venduntur aliis non ad usum Ecclesiae, debent prius frangi praemissa oratione, ne sancta ab aliis tractentur quam a ministris Ecclesiae.

(1) Vulgata: sapientiam, & doctrinam, & intelligentiam.

Ad secundum dicendum, quod venditio sepulturae potest intelligi dupliciter. Uno modo quod vendatur terra sacra in sepulturam; & de hoc est similis ratio ac de venditione sacrorum vasorum, quia cimiterium consecratum potest vendi ratione terra in necessitate Ecclesiae, sicut & calix ratione materiae, non autem potest vendi ratione consecrationis, ut scilicet aliquis pro pecunia ibi sepeliatur. Abraham autem non peccavit emens speluncam duplicem: quia spelunca illa non erat consecrata in sepulturam: vel si erat consecrata, transivit possessio eius in iurisdictionem cum universitate agri. Emor autem reprehenditur, quia decidit a bona intentione quam prius habuit, volens gratis dare, cum postea eam carissime venderit: vel, ut quidam dicunt, Abraham non peccavit redimens jus quod habebat sepeliendi mortuum, quod quamvis ei Emor non denegaret, tamen sciebat Abraham quod ille moleste acciperet, nisi pretium daretur. Sed primum melius videtur. Alio modo dicitur vendi sepultura, si pro officio quod a sacerdotibus in sepultura funeris dicitur, aliquid exigatur; & hoc non licet, ut ex dictis patet. Tamen si consuetudo est quod aliquid detur, potest per superiorem correctio adhiberi in illos qui denegant dare quod consuetudo exposcit.

Ad tertium dicendum, quod juspatronatus per se vendi non potest, nec in feudum dari. Si autem villa vendatur, & in feudum detur, cui annexum est juspatronatus, transit cum universitate ad illum cui villa datur, vel qui eam emit, non quasi juspatronatus sub venditione cadat.

Ad quartum dicendum, quod jus percipiendi decimas sequitur spirituale officium, quia debetur ministris Ecclesiae: nec laici possunt habere huiusmodi jus, quamvis aliquando ad tempus fructus decimarum laicis concessus sit propter aliquam Ecclesiae necessitatem: & tunc hoc modo quo laicis dari potest, ab eis potest redimi ex auctoritate Episcopi. Tamen una Ecclesia non potest ab alia emere jus percipiendi decimas.

Ad quintum dicendum, quod jus primogeniturae debeatur Jacob ex divina institutione: & ideo non peccavit emens, sed redemit vexationem suam. Sed Esau vendens peccavit.

ARTICULUS III.

Utrum simonia committatur illis tribus modis quos Urbanus Papa determinat.

2. 2. q. c. art. 5.

Ad tertium sic proceditur. Videtur quod simonia non committatur illis tribus modis quos Urbanus Papa determinat, dicens, cap. Salvator causa l. q. iii. Quisquis res ecclesiasticas non ad quod instituta sunt, sed ad propria lucra munere lingua, vel indebiti obsequii, vel pecuniae largitus, vel adipiscitur, simoniacus est. Quia, ut supra dictum est, iudex spiritalis, si vendit iudicium, facit simoniam. Sed licet iudici spiritali aliquid munus accipere pecuniae, vel alicuius huiusmodi, ut dicitur extra de simonia c. Etsi quaestiones. Ergo simonia non semper committitur per munus a manu.

Præterea, Papa potest etiam munus a manu suscipere pro aliquo spiritali. Sed, ut quidam dicunt, Papa non potest committere simoniam, maxime

me cum aliqua persona ecclesiastica, quia res Ecclesiae sunt suae. Ergo non semper committitur simonia per munus a manu.

3. Præterea, Gregorius dicit (Lib. IV. Epistol. indict. xi. epist. xviii.) Ecclesiasticis utilitatibus deservientes dignum est ecclesiastica remuneratione gaudere. Ergo si datur aliqua praebenda alicui pro obsequio impenso, non est simonia.

4. Præterea, Unusquisque licite potest petere quod sibi debetur de iure. Sed ordinato, qui non habet beneficium competentis, tenetur de iure ordinator eius providere. Ergo non peccat, si petat beneficium: & hoc vocatur munus linguae, scilicet rogatio.

5. Præterea, Si fiant preces pro digno, non committitur simonia ex hoc. Sed preces sunt munera linguae, sive fiant pro digno, sive pro indigno. Ergo munus a lingua non semper facit simoniam.

6. Præterea, Hypocritae faciunt bona spiritalia propter laudes hominum, & tamen non dicuntur simoniaci. Ergo munus a lingua non facit simoniam.

7. Præterea, Sicut amor pecuniae est cupiditatis, ita amor consanguineorum est carnalitatis. Sed si intuitu pecuniae detur alicui praebenda, est simonia. Ergo similiter si detur intuitu consanguinitatis; & tamen ibi non est aliquid praedictorum modorum: ergo sunt insufficientes.

8. Præterea, In commutationibus etiam dignitatum, vel ecclesiasticorum beneficiorum committitur simonia. Sed ibi non est aliquid munus Ergo &c.

9. Præterea, Aliqui prelati recipiunt fructus Ecclesiarum vacantium, & postea conferunt, retenta sibi parte proventuum; in quo non videtur aliquid munus esse, & tamen est ibi simonia. Ergo &c.

SOLUTIO.

Respondeo dicendum, quod simonia, ut dictum est, consistit in emptione, & venditione spiritalium, vel eorum quae sunt eis annexa. Emptio autem, vel venditio consistit non solum in datione, & acceptatione pecuniae, sed omnium eorum quorum potest pretium numismate mensurari: in his enim est liberalitas secundum Philosophum. Constat autem quod in eisdem est liberalis datio, & venditio, quae est eis contraria. Omnis autem temporalis commodi pretium potest numismate mensurari: & ideo quicumque pro aliquo temporali commodi dat aliquid spirituale, vel annexum, simoniam committit. Bonum autem temporale quod potest aliquis ab alio expectare, vel est ex parte animae, sicut amicitia, aut favor, aliquid; & quantum ad hoc est munus a lingua: vel ex parte corporis, sicut aliquid actus corporaliter exercitus, vel obsequium aliquid exhibitum; & quantum ad hoc est munus ab obsequio: vel est aliquid exteriorum bonorum; & sic est munus a manu; (1) quod consistit in exterioribus bonis. Quantum ad primum committitur simonia per munus a lingua, quia lingua opinionem exprimit, & gratiam conceptam; quantum ad secundum per munus ab obsequio; quantum ad tertium per munus a manu.

Ad primum ergo dicendum, quod Ecclesiae iudicium est quantum ad exteriora: & quia non est probabile quod animus iudicis spiritalis flectatur ad aliquid faciendum pro parvo munere, ideo in parvis muneribus iudici, non iudicat simoniam committi. Sed apud Deum, qui cor videt, simonia est & in parvis, & in magnis muneribus, si animus iudicis ex eis flectatur.

Ad secundum dicendum, quod opinio illa erronea est. Si enim Papa pro aliquo spiritali munus acciperet, simoniam committeret, sicut & alius homo: quia sub Petro, cui Papa succedit, simoniae vitium damnationem inchoavit in novo testamento: & quamvis res Ecclesiae sint aliquo modo Papae, non sunt tamen ejus omnibus modis habendi sicut illud quod ad manum habet. Non est autem dubium quod simoniam committeret, si quis aliquid spirituale debitori suo daret, ut quod suum est reciperaret, & ita etiam in proposito Papa a simonia non excusaretur, si (quod absit) spiritalia pro temporalibus rebus Ecclesiarum daret.

Ad tertium dicendum, quod obsequium aut est honestum, aut inhonestum. Si quidem sit honestum obsequium, ex ipso obsequio quandoquidem redditur homo dignus beneficio ecclesiastico, sicut & aliis bonis operibus; & tunc si pactio non intervenit, potest absque simonia beneficium ecclesiasticum dari ei qui obsecutus est, ut non habeatur oculus ad obsequium principaliter, sed ad dignitatem personae: & sic loquitur Gregorius. Si autem sit inhonestum, tunc est omnino simonia.

Ad quartum dicendum, quod munus linguae duplex est: vel quod in ipso actu linguae consistit, sicut laus; vel quod ex lingua initium sumit, sicut cum quis ex hoc quod precibus alicuius satisfacit, favorem expectat. Qui enim dat aliquid spirituale pro favore, vel laude acquirenda, non est dubium quin simoniam committeret. Quando ergo preces fiunt pro indigno, satis apparet quod nihil aliud movet nisi favor, aut etiam periculum evitandum: quia etiam carere malo quoddam bonum est, ut dicit Philosophus in V. Ethic. (cap. vi. vel vii.) Et ideo quando fiunt preces pro indigno, vel aliquo potente qui periculum comminatur, quae dicuntur preces armatae; manifeste simonia committitur, si propter hoc beneficium ecclesiasticum detur. Si autem pro digno fiant quantum ad iudicium hominum, probabile est quod dans magis moveatur intuitu dignitatis personae quam favore precum: & ideo non reputatur simonia. Si tamen principaliter moveatur favore precum; vel timore rogatus, quantum ad divinum iudicium simoniam committit & rogatus, & rogans, si hoc intendat, sive aliquis pro se roget, sive pro alio. Potest enim aliquis pro se petere, si dignus sit, beneficium ecclesiasticum non habens curam animarum, si indiget; sed non si habeat curam animarum, quia praesumptuosum est. Nec tamen est simonia nisi pro tanto quod ex ipsa praesumptione indignus reddatur; & tunc preces suae ex hoc ipso quod rogat, pro indigno fiunt.

Et per hoc patet solutio ad quintum. Ad sextum dicendum, quod emptio, & venditio, in quibus simonia consistit, sunt voluntariae communicationes, quia ex consensu utriusque fiunt. Sed hypocrita per ea quae facit, favorem humanum sibi usurpat per modum furi, quod est involuntaria communicatio: & ideo proprie loquendo simoniam non committit.

Ad septimum dicendum, quod ille qui dat ratione consanguinitatis praebendam alicui principaliter, aut intendit temporale bonum illius cui datur, & non alterius; & sic peccat graviter, sed simoniam non committit, quia non vendit, cum nihil accipiat: aut intendit aliquid bonum in seipsum reducens sic quod magnificetur per hoc; & nobilitetur do-

(1) Al. sicut obsequium aliquid exhibitum (quod omitteretur paulo supra) vel consistit &c. M. (c)